

Lublin, 13 sierpnia 2020 r.

RIO – II – 600/24/2020

**Pan Krzysztof Warda**  
Wójt Gminy Krzywda  
ul. Żelechowska 24B  
21 - 470 Krzywda

Szanowny Panie Wójcie

W okresie od 5 czerwca do 20 lipca 2020 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Krzywda. Protokół kontroli podpisano 28 lipca 2020 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

## **1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:**

*1.1. Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem systematyki zapisów – str. 6 - 7 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), w szczególności:

- a) rozrachunki z pracownikami – z innych tytułów niż wynagrodzenia – ewidencjonować na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
- b) operacje dotyczące wpłat do kasy dochodów budżetowych ujmować :
  - wpłata dochodów:

- Wn 101 „Kasa”,
- Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- odprowadzenie wpłat z kasy na rachunek bankowy:
  - Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,
  - Ma 101 „Kasa”,
- wpływ środków na rachunek bankowy:
  - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
  - Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”,
- c) należności z tytułu opłat za media ewidencjonować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- d) operacje dotyczące kosztów rozgraniczania nieruchomości ujmować:
  - \* w ewidencji Urzędu Gminy:
    - faktura za przeprowadzenie rozgraniczenia działek:
      - Wn 402 „Usługi obce”,
      - Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
    - zapłata za fakturę:
      - Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
      - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
      - i równolegle wydatek w ewidencji budżetu:
        - Wn 902 „Wydatki budżetu”
        - Ma 133 „Rachunek budżetu”
    - naliczenie kwot podlegających pokryciu przez strony:
      - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
      - Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
      - lub – w roku poniesienia kosztów rozgraniczania nieruchomości:
        - Ma 402 „Usługi obce”,
    - wpłata środków przez właścicieli nieruchomości:
      - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
      - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
      - i równolegle w ewidencji budżetu:
        - Wn 133 „Rachunek budżetu”
        - Ma 901 „Dochody budżetu”,
        - lub – w roku poniesienia kosztów rozgraniczania nieruchomości – ujęcie zmniejszenia dochodów i wydatków:
          - Wn 901 „Dochody budżetu”,
          - Ma 902 „Wydatki budżetu”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

- 1.2. *Zaliczenie – do przychodów Urzędu Gminy – dochodów zrealizowanych przez inne jednostki budżetowe – str. 7 protokołu.*

Nie zaliczać do przychodów Urzędu Gminy dochodów budżetu gminy ujętych w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w związku z przepisami § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.3. *Przypadki nieujmowania na kontach rozrachunkowych operacji poprzedzających płatność wydatków – str. 8 protokołu.*

Ewidencjonować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- 1.4. *Ujęcie w księgach rachunkowych 2020 r. przychodów (w kwocie 116,76 zł) i kosztów (w kwocie 1.439,10 zł) dotyczących 2019 r. – str. 8 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.5. *Przypadki nieprawidłowej klasyfikacji dochodów – str. 8 - 9 protokołu.*

Dochody z tytułu usług klasyfikować do § 0830 „Wpływy z usług” zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

- 1.6. *Ujmowanie – na koncie 013 – składników majątkowych o wartości niższej niż ustalona w polityce rachunkowości – str. 9 - 10 protokołu.*

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwale” ujmować składniki majątku o wartości określonej w polityce rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości i § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.7. *Wykazanie w sprawozdaniu Rb-N za 2019 r. Urzędu Gminy należności innych jednostek budżetowych (łącznie w wysokości 644.045,88 zł) oraz przyjęcie sprawozdań Rb-N za 2019 r. tych jednostek, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Środowiskowego Domu Samopomocy, w których nie wykazano tych należności – str. 16 i 17 protokołu.*

Sprawdzać formalno-rachunkową poprawność sprawozdań przedkładanych przez jednostki organizacyjne oraz merytoryczną ich prawidłowość stosownie do przepisów § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia.

## **2. W zakresie budżetu gminy:**

### **2.1. W zakresie dochodów budżetowych:**

#### *2.1.1. Opodatkowanie pojazdów podatkiem od środków transportowych na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji – str. 25 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się wątpliwości, zgodnie z przepisami art. 272, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325).

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) o podatkach i opłatach lokalnych.

#### *2.1.2. Przypadki niewystawiania upomnień i tytułów wykonawczych dłużnikom posiadającym zaległości podatkowe oraz zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 28, 31 - 33 protokołu.*

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe oraz z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 26 § 1 i § 1e tej ustawy.

W przypadku śmierci dłużnika – po uzyskaniu informacji o jego spadkobiercach – wydawać decyzje o odpowiedzialności spadkobiercy za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, stosownie do przepisów art. 100 w związku z art. 102 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 1025 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.).

*2.1.3. Wskazywanie – w fakturach za dzierżawę i najem lokali użytkowych – innego terminu płatności niż wynikający z zawartych umów – str. 28 - 29 protokołu.*

W wystawianych dzierżawcom i najemcom fakturach wskazywać terminy płatności zgodnie z postanowieniami zawartych umów, a w przypadku ustalenia terminu płatności czynszu liczonego od daty otrzymania faktury – doręczać je za potwierdzeniem odbioru, w celu umożliwienia kontroli w zakresie terminowości wpłat, w związku z przepisami art. 669 § 1 Kodeksu cywilnego oraz art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn.zm.).

*2.1.4. Pobieranie opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w nieprawidłowej wysokości – str. 34 protokołu.*

Opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od przedsiębiorców kontynuujących działalność pobierać w wysokości ustalonej zgodnie z przepisami art. 11<sup>1</sup> ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.). W roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności opłatę pobierać w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia, stosownie do przepisów art. 11<sup>1</sup> ust. 8 tej ustawy.

## **2.2. W zakresie wydatków budżetowych:**

*2.2.1. Przyznawanie pracownikom dodatków specjalnych bez wskazania ich ustawowych przesłanek – str. 36 - 37 protokołu.*

Dodatki specjalne przyznawać z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, stosownie do przepisów art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282).

*2.2.2. Bezpodstawne wypłacenie pracownikowi nagrody jubileuszowej, w wyniku wliczenia do okresów pracy uprawniających do nagrody, okresu urlopu bezpłatnego – str. 38 protokołu.*

Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych.

Do okresu zatrudnienia nie wliczać okresu urlopu bezpłatnego, zgodnie z przepisami art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320).

Rozważyć wystąpienie o dobrowolny zwrot wypłaconej kwoty lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za jej przyznanie i wypłatę, na podstawie przepisów działu piątego Kodeksu pracy.

*2.2.3. Wyplacenie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za nieprawidłową liczbę dni, co skutkowało jego zawyżeniem (o 488,72 zł) – str. 39 protokołu.*

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, w związku z przepisami art. 171 § 1 ustawy Kodeks pracy.

Rozważyć wystąpienie o dobrowolny zwrot wypłaconej kwoty lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za jej przyznanie i wypłatę, na podstawie przepisów działu piątego Kodeksu pracy.

*2.2.4. Nieudzielenie – byłemu wójtowi gminy oraz pracownikom – niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za lata poprzednie w terminie ustawowym – str. 39 - 40 protokołu.*

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 ustawy Kodeks pracy.

*2.2.5. Nieegzekwowanie od wykonawcy usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wszystkich dokumentów przewidzianych umową oraz przypadki dokonania zapłaty niezgodne z umową – str. 48 - 49 protokołu.*

Egzekwować od wykonawców zamówień publicznych realizację postanowień zawartych umów, w tym przedkładać wraz z fakturami wymaganych dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń z wykonawcą, sprawdzając wystawione faktury pod kątem zgodności zastosowanych w nich stawek z postanowieniami umowy oraz ilości wykonanych usług (np. odebranych odpadów) ze stanem faktycznym, mając na uwadze przepisy art. 44 ust. 3 pkt 3 i art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

### **2.3. W zakresie udzielania i rozliczania dotacji:**

*2.3.1. Niezamieszczenie wyników otwartego konkursu ofert na realizację w 2019r. zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz niezakwestionowanie wydatków sfinansowanych z dotacji, poniesionych przez dotowane podmioty przed okresem realizacji zleconych zadań (w łącznej kwocie 132,06 zł) – str. 53 protokołu.*

Wyniki otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych ogłaszać w sposób określony w przepisach art. 13 ust. 3 w związku z art. 15 ust. 2j ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2020 r. poz. 1057).

Dokonując kontroli i oceny realizacji zleconego zadania, w zakresie określonym w przepisach art. 17 tej ustawy, sprawdzać przestrzeganie przez dotowane podmioty zasad wykorzystania przekazanych dotacji określonych w zawartych umowach, w tym dotyczących terminu wykorzystania dotacji w odniesieniu do terminu wykonania zadania.

### 3. W zakresie gospodarki mieniem:

#### 3.1. *Nieuregulowanie prawnej formy władania gminnymi gruntami i budynkami przez gminną jednostkę organizacyjną oraz jednostki ochotniczej straży pożarnej – str. 21, 22, 58 protokołu.*

Uregulować formę władania nieruchomościami gminnymi, wskazanymi w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 13 ust. 1 i art. 18 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (\*.doc) lub Rich Text Format (\*.rtf) na adres: [wkgf@lublin.rio.gov.pl](mailto:wkgf@lublin.rio.gov.pl)) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Do wiadomości:

Rada Gminy Krzywda